

Brüssel, 20.5.2020
COM(2020) 537 final

KOMISJONI ARUANNE

Portugal

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatud aruanne

KOMISJONI ARUANNE

Portugal

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatud aruanne

1. SISSEJUHATUS

20. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikes 1, artikli 6 lõikes 3, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 3 ning määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikes 5 ja artikli 5 lõikes 2 sätestatud klausel hõlbustab eelarvepoliitika koordineerimist tõsise majanduslanguse ajal. Komisjon jagas oma teatises nõukoguga seisukohta, et arvestades COVID-19 puhangust tingitud eeldatavat tõsist majanduslangust, võimaldab praegune olukord klausli aktiveerida. Liikmesriikide rahandusministrid nõustusid 23. märtsil 2020 komisjoni hinnanguga. Üldise vabastusklausli aktiveerimine võimaldab ajutiselt kõrvale kalduda keskpika perioodi eelarveeesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Lisaks võib nõukogu parandusliku osa puhul teha komisjoni soovitusel otsuse võtta vastu muudetud eelarvekurss. Üldine vabastusklausel ei peata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaseid menetlusi. See lubab liikmesriikidel kalduda kõrvale tavapäraselt kohaldatavatest eelarvenõuetest ning võimaldab samal ajal komisjonil ja nõukogul võtta pakti raames vajalikke poliitika koordineerimise meetmeid.

Andmed, mille Portugali ametiasutused esitasid 31. märtsil 2020 ja mille Eurostat seejärel kinnitas,¹ näitavad, et Portugalis oli 2019. aastal valitsemissektori eelarveülejääk 0,2 % SKPst, samal ajal kui valitsemissektori koguvõla suhe SKPsse oli 117,7 %. Esitatud andmete järgi kavandas Portugal 2020. aastaks valitsemissektori eelarveülejääki 0,2 % SKPst (enne COVID-19 pandeemiat vastu võetud 2020. aasta riigieelarve põhjal) ning eeldas, et valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb 114,9 %ni. Portugali 2020. aasta stabiilsusprogramm, mida ei esitatud määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 4 lõikes 1 sätestatud tähtajaks, ei sisaldanud 2020. aastaks kavandatud valitsemissektori eelarvepositsiooni.

Erinevalt esitatud andmetest on valitsemissektori eelarvepuudujääk komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi (mis kajastab muu hulgas COVID-19 pandeemia eeldatavat majanduslikku ja eelarvemõju) kohaselt 2020. aastal 6,5 % SKPst, samal ajal kui valitsemissektori võla suhe SKPsse suureneb 131,6 %ni. Kõik kättesaadavad tõendid, sealhulgas Portugali ametiasutuste avaldused selle kohta, mil määral reageeris Portugali eelarvepoliitika COVID-19 pandeemiaga seotud tõsisele majanduslangusele, osutavad sellele, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2020. aastal aluslepingukohasest kontrollväärtusest (3 % SKPst) oluliselt suurem. Komisjon palus oma 7. mai 2020. aasta kirjas Portugali ametiasutustel täpsustada 2020. aastaks kavandatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi suurust. Portugali ametiasutused ei esitanud oma 13. mai 2020. aasta kirjas nõutud täpsustusi ja viitasid COVID-19 pandeemiaga seotud erakordsetele tingimustele. Neid tegureid arvesse võttes leiab komisjon, et tema praegune 2020. aasta valitsemissektori eelarvepuudujäägi prognoos

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

(6,5 % SKPst) on piisavalt mõjuv esmapilgul usutav tõend aluslepingu artikli 126 lõike 2 punktis a määratletud ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta.

Sellest lähtudes on komisjon koostanud käesoleva aruande, milles analüüsitakse, kas Portugal täidab aluslepingukohast puudujäägi- ja võlakriteeriumi. Aruandes võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid ja COVID-19 pandeemiast tingitud suurt majandusšokki.

Tabel 1. Valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg (% SKPst)

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
						KOM	KOM
Eelarvepuudujäägi kriteerium	Valitsemissektori eelarvepositsioon	-1,9	-3,0	-0,4	0,2	-6,5	-1,8
Võlakriteerium	Valitsemissektori koguvõlg	131,5	126,1	122,0	117,7	131,6	124,4
	Erinevus võla vähendamise sihttasemest	Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses	–	–	–	3,5	-0,2
	Struktuurse eelarvepositsiooni muutus	0,4	0,4	0,7	0,4	–	–
	Nõutav minimaalne lineaarne kohandus	Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses	0,0	-0,3	-1,8	–	–

Allikas: Eurostat, komisjoni 2020. aasta kevadprognoos.

2. EELARVEPUUDUJÄÄGI KRITERIUM

Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks Portugalis olema 2020. aastal valitsemissektori eelarvepuudujääk 6,5 % SKPst. Nende meetmete eelarvekulud, mille Portugali ametiasutused võtsid COVID-19 pandeemia ohjeldamiseks, on hinnanguliselt 2,5 % SKPst ning automaatsete stabilisaatorite osa 2020. aastaks prognoositud valitsemissektori eelarvepuudujäägis peaks olema suurem kui 4 % SKPst. Komisjoni prognoosi kohaselt ületab valitsemissektori eelarvepuudujääk 2020. aastal oluliselt aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst.

Aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse (3 % SKPst) prognoositud ületamine 2020. aastal on erandlik, kuna selle põhjuseks on tõsine majanduslangus. Võttes arvesse COVID-19 pandeemia mõju, prognoositakse komisjoni 2020. aasta kevadprognoosis, et reaalne SKP väheneb 2020. aastal 6,8 %.

Aluslepingukohase kontrollväärtuse prognoositud ületamine on komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi põhjal ajutine ja prognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2021. aastal kontrollväärtusest (3 % SKPst) väiksem. Neid prognoose ümbritseb aga erakordselt suur ebakindlus.

Kokkuvõttes ületab valitsemissektori eelarvepuudujääk komisjoni prognoosi kohaselt 2020. aastal oluliselt aluslepingu sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Prognoositud ületamist peetakse aluslepingu ning stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses erandlikuks ja praegusel hetkel ka ajutiseks. Kõik kättesaadavad tõendid, sealhulgas Portugali ametiasutuste avaldused selle kohta, mil määral reageeris Portugali eelarvepoliitika COVID-19 pandeemiaga seotud tõsisele majanduslangusele, osutavad sellele, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2020. aastal aluslepingukohasest kontrollväärtusest (3 % SKPst) oluliselt suurem. Komisjon palus oma 7. mai 2020. aasta kirjas Portugali ametiasutustel täpsustada 2020. aastaks kavandatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi suurust. Portugali ametiasutused ei esitanud oma 13. mai 2020. aasta kirjas nõutud täpsustusi ja viitasid COVID-19 pandeemiaga seotud erakordsetele tingimustele. Neid tegureid arvesse võttes leiab komisjon, et tema praegune 2020. aasta valitsemissektori eelarvepuudujäägi prognoos (6,5 % SKPst) on piisavalt mõjuv esmapilgul usutav tõend aluslepingu artikli 126 lõike 2 punktis a määratletud ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta. Seega nähtub analüüsist, et aluslepingu ja määruse (EÜ) nr 1467/97 kohane eelarvepuudujäägi kriteerium ei ole esmapilgul täidetud.

3. VÕLAKRITEERIUM

Valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenes 2018. aasta 122,0 %-lt 2019. aastal 117,7 %-le. Vähenemine 2019. aastal kajastab peamiselt kindla esmase eelarveülejäagi võlga vähendavat mõju (3,2 % SKPst) ning soodsat SKP nominaalkasvu ja intressimäärade erinevust; sealjuures tasakaalustas SKP reaalkasvu ja inflatsiooni koosmõju (kokku 4,6 %) suurt, kuid järk-järgult vähenevat intressikoormust, mis oli seotud suure võla ülekoormusega (3,0 % SKPst). Võlakoormuse muutuse ja eelarvepositsiooni vaheline erinevus oli 2019. aastal siiski positiivne (0,5 % SKPst).

Pärast ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tühistamist 2017. aasta juunis kohaldati Portugali suhtes kolmeaastast üleminekuperioodi, et tagada piisavad edusammud võla vähendamise sihttaseme saavutamisel. Üleminekuperiood algas 2017. aastal ja lõppes 2019. aastal. Selleks et tagada üleminekuperioodil pidev ja tulemuslik liikumine eesmärgi poole, tuleks täita korraga kaks järgmist tingimust:

- a. aastase struktuurse kohanduse ja minimaalse lineaarse kohanduse erinevus ei tohiks olla suurem kui $\frac{1}{4}$ % SKPst, mis tagab, et üleminekuperioodi lõpuks on võla vähendamise sihttase saavutatud;
- b. üleminekuperioodil ei tohiks ülejäänud aastane struktuurne kohandus ületada ühelgi hetkel $\frac{3}{4}$ % SKPst (välja arvatud juhul, kui esimene tingimus toob kaasa aastase eelarvekohanduse, mis on suurem kui $\frac{3}{4}$ % SKPst).

Esitatud andmetest nähtub, et Portugal tegi võla vähendamise sihttaseme saavutamisel 2019. aastal piisavaid edusamme, sest struktuurne eelarvepositsioon paranes eelmisel aastal hinnangute kohaselt 0,4 % SKPst võrreldes kohaldatava minimaalse lineaarse kohandusega – 1,8 % SKPst.

Analüüs osutab seega sellele, et 2019. aasta tegelike eelarveandmete põhjal on võlakriteerium täidetud.

4. ASJAKOHASED TEGURID

Aluslepingu artikli 126 lõikes 3 on sätestatud, et juhul kui liikmesriik ei vasta ühele või mõlemale kriteeriumile, peab komisjon koostama aruande. Aruandes tuleb võtta „arvesse ka seda, kas eelarvepuudujääk ületab riigi investeerimiskulutused, samuti kõiki muid asjassepuutuvaid tegureid, kaasa arvatud liikmesriigi keskmise pikkusega perioodi majandus- ja eelarveseisund“.

Neid tegureid on lisaks selgitatud määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 3, milles on sätestatud, et asjakohast tähelepanu tuleb pöörata „kõikidele teistele teguritele, mis on asjaomase liikmesriigi arvates olulised, et põhjalikult hinnata puudujäägi- ja võlakriteeriumide järgimist, ning millest liikmesriik on nõukogule ja komisjonile teada andnud“.

Mis puudutab võlakriteeriumi järgimist 2020. aastal, siis määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõike 4 kohaselt ei saa menetluses, mille tulemusel tehakse otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Portugalis, neid asjakohaseid tegureid arvesse võtta, sest valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab aluslepingukohast kontrollväärtust 60 % SKPst ja üldkehtiv topelttingimus (valitsemissektori eelarvepuudujääk on aluslepingukohase kontrollväärtuse (3 % SKPst) lähedane ja kontrollväärtuse ületamine on ajutine) ei ole täidetud.

Praeguses olukorras on peamine lisategur, mida tuleb 2020. aasta puhul arvesse võtta, COVID-19 pandeemia majanduslik mõju. Pandeemial on väga suur mõju eelarveseisundile ja see toob kaasa väga ebakindlad väljavaated. Pandeemia on viinud ka üldise vabastusklausli aktiveerimiseni.

4.1. COVID-19 pandeemia

COVID-19 pandeemia on toonud kaasa suure majandusšoki, millel on kogu Euroopa Liidus märkimisväärne negatiivne mõju. Kriisi mõju SKP kasvule sõltub nii pandeemia kestusest kui ka meetmetest, mida võetakse riiklike ametiasutuste poolt ning Euroopa ja üleilmsel tasandil, et aeglustada nakkuse levikut, kaitsta tootmisvõimsust ja toetada kogunõudlust. Liikmesriigid on juba võtnud või võtavad eelarvemeetmeid, et suurendada tervishoiusüsteemide suutlikkust ja anda abi eriti palju mõjutatud inimestele ja sektoritele. Vastu on võetud ka märkimisväärsed likviidsustoetuse meetmed ja muud garantiid. Kui üksikasjalikumast teabest ei tulene teisiti, peavad pädevad statistikaasutused uurima, kas neil meetmetel on vahetu mõju valitsemissektori eelarvepositsioonile või mitte. Koos majandustegevuse aeglustumisega suurendavad need meetmed märkimisväärselt valitsemissektori eelarvepuudujääki ja võlataset.

4.2. Keskpika perioodi majanduseseisund

Enne COVID-19 pandeemiat oli Portugali majanduskasv järk-järgult aeglustumas: SKP reaalkasv aeglustus 2,6 %-lt 2018. aastal 2,2 %-le 2019. aastal. 2020. aasta esimesel kahel kuul olid majandustulemused head.

Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi (mis kajastab muu hulgas COVID-19 pandeemia eeldatavat majanduslikku mõju) kohaselt aeglustub majandustegevus 2020. aastal järsult ja reaalne SKP väheneb 6,8 %. Mis puudutab sisenõudlust, siis eratarbimine peaks vähenema

veidi aeglasemalt kui SKP, sest poliitikameetmed tasakaalustavad osaliselt kodumajapidamiste sissetuleku vähenemise; kõige rohkem kannatava eeldatavasti investeeringud, seda püsiva ebakindluse tõttu ning hoolimata hiljuti Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seoses kehtestatud paindlikkusest. Mis puudutab välisnõudlust, siis nii ekspordi kui ka impordi vähenemise määrad peaksid olema kahekohalised ning ekspordi peaks eriti mõjutama välituristide voo eeldatav peatumine. Töötuse määr peaks tõusma 6,5 %-lt 2019. aastal 9,7 %-le 2020. aastal.

Kuigi reaalne SKP peaks 2021. aastal suurenema 5,8 %, annavad mõnes sektoris, eelkõige turismisektoris, tõenäoliselt tunda järelšokid. Sellest tulenevalt prognoositakse, et SKP jääb kuni 2021. aastani allapoole 2019. aasta taset.

Makromajanduslikke väljavaateid ümbritseb erakordselt suur ebakindlust, mis on seotud COVID-19 pandeemia kestuse ja majandusliku mõjuga. Ka riigipõhiste riskide puhul on valdavad langusriskid, pidades silmas Portugali majanduse sõltuvust välituristidest, keda eeldatavasti COVID-19 pandeemia tugevalt mõjutab. Need on leevendavad tegurid Portugali eelarvepuudujäägi kriteeriumi täitmise hindamisel 2020. aastal.

4.3. Keskpika perioodi eelarvepositsioon

Portugalis tekkis 2019. aastal valitsemissektori eelarveülejäak 0,2 %, mida soodustasid head tulunäitajad – eelkõige sotsiaalmaksete ja kaudsete maksude puhul – ja pidevalt vähenevad intressikulud. Avaliku sektori investeeringud stabiliseerusid 2019. aastal tasemel 1,9 % SKPst (samal ajal kui esines valitsemissektori eelarveülejäak), mis on valitsuse kavandatust ja liidu keskmisest (3 % SKPst) madalam tase. Kui jätta kõrvale Novo Banco tingimusliku kapitalimehhanismi (eelmisel aastal 0,5 % SKPst) uus aktiveerimine ja muud ühekordsed tegurid, oli valitsemissektori eelarveülejäak 2019. aastal 0,8 % SKPst.

13. juulil 2018 soovitati Portugalil tagada, et valitsemissektori esmaste kulude nominaalne kasvumäär, millest on maha arvatud kaalutusõigusel põhinevad tulumeetmed ja ühekordsed meetmed, ei ületa 2019. aastal 0,7 % (kulude kasvu eesmärk), mis vastab aastasele struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst². Tegelik eelarveandmete ja komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi põhjal ületas esmaste netokulude kasvumäär tunduvalt kohaldatavat kulude kasvu eesmärki, mis osutab seega olulisele nõuetest kõrvalekaldumisele (1,0 % SKPst) 2019. aastal. Struktuurne eelarvepositsioon paranes samal ajal hinnangute kohaselt 0,4 % SKPst, mis osutab seega mõningasele kõrvalekaldumisele keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks soovitatud struktuurset kohandamiskavast 2019. aastal. Üldhinnang kinnitab, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa nõuetest kalduti 2019. aastal ning 2018. ja 2019. aasta kokkuvõttes oluliselt kõrvale.

Portugali ametiasutuste 25. märtsil 2020 esitatud andmete järgi kavandas Portugal 2020. aastaks valitsemissektori eelarveülejäaki 0,2 % SKPst (enne COVID-19 pandeemiat vastu võetud 2020. aasta riigieelarve põhjal). Eeldatakse, et pandeemia majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed tingivad 2020. aastal valitsemissektori eelarvepositsiooni ulatusliku halvenemise, kajastades automaatsete stabilisaatorite toimimist ja vajadust märkimisväärse eelarvepoliitilise toetuse järele.

² Nõukogu 13. juuli 2018. aasta soovitus, milles käsitletakse Portugali 2018. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Portugali 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 320, 10.9.2018, lk 92).

Stabiilsusprogramm sisaldab teavet oluliste meetmete kohta, mille eesmärk on suurendada tervishoiusüsteemi reageerimisvõimet, kaitsta töökohti, anda sotsiaaltoetust ja kaitsta ettevõtete likviidsust. Nende poliitikameetmete otsene eelarvekulu oli komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi andmete seisu kuupäeval (23. aprill 2020) kokkuvõttes hinnanguliselt ligikaudu 2,5 % SKPst. Keskpika perioodi eelarvepositsiooni ümbritseb ebatavaliselt suur ebakindlus ja valdavad on langusriskid, mis on seotud avaliku sektori suuremate tingimuslike kohustustega, mis tulenevad mõnest avaliku sektori ettevõttest ja erasektorist, sealhulgas ettevõtetele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele antud riigigarantiide võimalikust realiseerimisest pärast COVID-19 pandeemiat. Need riskid lisanduvad arvestatavatele olemasolevatele tasemetele, mis on osaliselt seotud täiendavate pankade toetamise meetmete võimaliku mõjuga eelarvele.

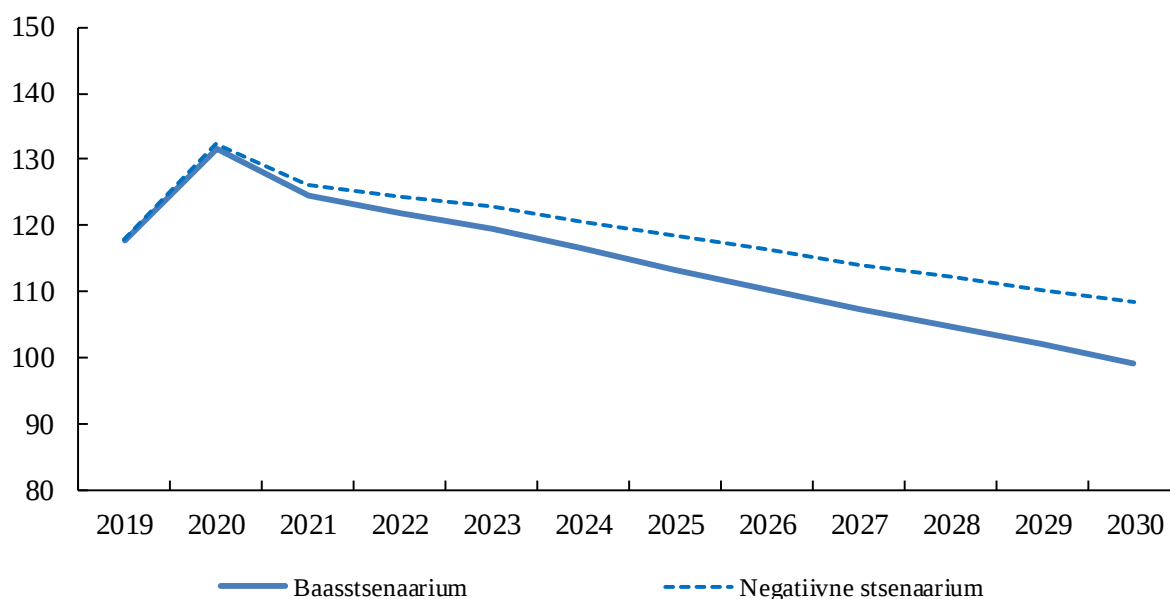
4.4. Keskpika perioodi valitsemissektori võlapositsioon

Portugali valitsemissektori koguvõla suhe SKPsse vähenes 2019. aastal 117,7 %ni, millele aitas kaasa kindel esmane eelarveülejäak ja soodne SKP nominaalkasvu ja intressimäärade erinevus. Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt mõjutab valitsemissektori võla suhet SKPsse 2020. aastal ootamatu esmane eelarvepuudujääk ja prognoositud reaalse SKP dünaamika ning see peaks suurenema 131,6 %ni. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2021. aastal vähenema 124,4 %ni ning hakkama majanduse eeldatava taastumise tingimustes taas järk-järgult vähenema.

Võla jätkusuutlikkuse analüüsi on komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi põhjal ajakohastatud. Võla jätkusuutlikkuse hindamine kinnitab kokkuvõttes, et võlapositsioon jääb hoolimata riskidest keskpikas perspektiivis jätkusuutlikuks, võttes arvesse olulisi leevendavaid tegureid, mis on seotud eelkõige võlaprofiili ja rekordiliselt madalate intressimääradega. Kuigi lühikeses perspektiivis valitsemissektori võlapositsioon COVID-19 pandeemia tõttu halveneb, on baasstsenaariumikohane valitsemissektori võla suhe SKPsse keskpikas perspektiivis eeldatavasti endiselt jätkusuutlik (vähenev)³.

³ Baasstsenaarium põhineb komisjoni 2020. aasta kevadprognoosil. Eeldatakse, et pärast 2021. aastat toimub eelarvepoliitika järkjärguline kohandamine kooskõlas ELi majandus- ja eelarvepoliitika koordineerimise ning järelevalve raamistikuga. SKP reaalkasvu prognoosimisel kasutatakse nn EPC/OGWG t + 10 meetoodikat. Eelkõige põhineb (reaalne) tegelik SKP kasv potentsiaalsel SKP kasvul ja seda mõjutavad kõik arvesse võetud täiendavad eelarvekohandused (eelarvekordaja kaudu). Eeldatakse, et inflatsioon läheneb järk-järgult 2 %-le. Intressimäärade eeldused määratakse kindlaks kooskõlas finantsturgude ootustega. Negatiivse stsenaariumi kohaselt eeldatakse, et intressimäärad on (prognoosiperioodil) baasstsenaariumiga võrreldes kõrgemad (500 baaspunkti võrra) ja SKP kasv aeglasem (–0,5 protsendipunkti).

Joonis 1. Portugali valitsemissektori võla suhe SKPsse (% SKPst)

Allikas: komisjoni talitused.

4.5. Liikmesriigi nimetatud muud tegurid

13. mail 2020 edastasid Portugali ametiasutused kirja, milles käsitleti asjakohaseid tegureid kooskõlas määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikega 3. Eelmistes punktides esitatud analüüs üldjoontes juba hõlmab ametiasutuste nimetatud põhitegureid. Portugali ametiasutused rõhutasid oma kirjas Portugali eelarvepositsiooni positiivset arengut COVID-19 pandeemia eelnenud aastatel, pidades silmas, et 2019. aastal tekkis valitsemissektori eelarveülejääk ja valitsemissektori võla suhe SKPsse oli kindlalt vähenemas. Kuigi 2020. aasta stabiilsusprogramm ei sisaldanud vähemalt 2020. aasta makromajanduslikku stsenaariumi ega eelarvekavasid ning kirjas ei täpsustatud 2020. aastaks kavandatud valitsemissektori eelarvepuudujäägi suurust, kinnitasid Portugali ametiasutused taas oma lubadust esitada see teave Portugali eelarvemenetluse kontekstis 2020. aasta esimese poole lõpuks.

5. JÄRELDUSED

Komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks Portugalis olema 2020. aastal valitsemissektori eelarvepuudujääk 6,5 % SKPst, mis ületab oluliselt aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Aluslepingukohase kontrollväärtuse (3 % SKPst) prognoositud ületamist peetakse erandlikuks ja praegusel hetkel ka ajutiseks.

Kõik kättesaadavad tõendid, sealhulgas Portugali ametiasutuste avaldused selle kohta, mil määral reageeris Portugali eelarvepoliitika COVID-19 pandeemiaga seotud tõsisele majanduslangusele, osutavad sellele, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2020. aastal aluslepingukohasest kontrollväärtusest (3 % SKPst) oluliselt suurem. Komisjon palus oma 7. mai 2020. aasta kirjas Portugali ametiasutustel täpsustada 2020. aastaks kavandatud

valitsemissektori eelarvepuudujäägi suurst. Portugali ametiasutused ei andnud oma 13. mai 2020. aasta kirjas nõutud täpsustusi ja viitasid COVID-19 pandeemiaga seotud erakordsetele tingimustele. Nende asjaolude põhjal leiab komisjon, et tema praegune 2020. aasta valitsemissektori eelarvepuudujäägi prognoos on piisavalt mõjuv esmapilgul usutav tõend aluslepingu artikli 126 lõike 2 punktis a määratletud ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta.

Valitsemissektori koguvõla suhe SKPsse vähenes 2019. aastal 117,7 %ni, mis on suurem näitaja kui aluslepingukohane kontrollväärtus 60 %. 2019. aastal tegi Portugal võla vähendamise sihttaseme saavutamisel piisavaid edusamme.

Kooskõlas aluslepingu ning stabiilsuse ja kasvu paktiga analüüsiti käesolevas aruandes ka asjakohaseid tegureid. Mis puudutab võlakriteeriumi järgimist 2020. aastal, siis määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõike 4 kohaselt ei saa menetluses, mille tulemusel tehakse otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Portugalis, neid asjakohaseid tegureid arvesse võtta, sest valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab aluslepingukohast kontrollväärtust 60 % SKPst ja üldkehtiv topelttingimus (valitsemissektori eelarvepuudujääk on aluslepingukohase kontrollväärtuse (3 % SKPst) lähedane ja kontrollväärtuse ületamine on ajutine) ei ole täidetud.

Kokkuvõttes osutab analüüs sellele, et aluslepingu ja määruse (EÜ) nr 1467/1997 kohane eelarvepuudujäägi kriteerium ei ole täidetud.